

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
III Liceum Ogólnokształcącego im. Żołnierzy Obwodu Łomżyńskiego Armii Krajowej
w Łomży

na rok szkolny 2026/2027

Podstawa prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz.483 ze zm.);
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r. nr 120, poz.526);
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, (Dz.U. z 2026 r., poz. 820 ze zm.);
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r., poz. 467 z późn. zm.);
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii(t.j. Dz. U 2020 r. poz. 1449);
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (t.j.Dz. U. z 2020 r., poz. 2198);
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1798);
8. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2018 roku w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1309);
9. Rozporządzenie MEN z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1610);
10. Rozporządzenia MEN z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 325 z późn. zm.);
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 2572 z późn. zm.);
12. Ustawa z 26 stycznia 1982r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2026 r. poz. 515);
13. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.,: Dz. U. z 2025 r. poz. 881 z późn. zm.);
14. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 2151);
15. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz.1939);

16. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r. poz. 1162);
17. Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (tekst jedn.: Dz. U. z 2026 r. poz. 163);
18. Standardy Ochrony Małoletnich w III Liceum Ogólnokształcącym im. Żołnierzy Obwodu Łomżyńskiego Armii Krajowej w Łomży;
19. Raport z ewaluacji Standardów Ochrony Małoletnich w III Liceum Ogólnokształcącym im. Żołnierzy Obwodu Łomżyńskiego Armii Krajowej w Łomży;
20. Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027 z dnia 26 maja 2026 r.;
21. Statut III Liceum Ogólnokształcącym im. Żołnierzy Obwodu Łomżyńskiego Armii Krajowej w Łomży obowiązujący od 1.09.2026 r.:
22. Raport z ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego III Liceum Ogólnokształcącego w Łomży w roku szkolnym 2025/2026.

Wstęp

Wychowanie to „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży” (art. 1 pkt. 3 *Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe*). Społeczność szkolną stanowią uczniowie, ich rodzice oraz nauczyciele i wszyscy pracownicy szkoły. Współpracują oni w atmosferze wzajemnego zrozumienia i szacunku w podejmowaniu wyznaczonych zadań, jednocześnie przestrzegając obowiązujących przepisów prawa. Od tego roku szkolnego zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia Prawo oświatowe (Dz U. z 2026 poz. 820 z późn.zm.) obok diagnozy w zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych należy uwzględnić zagrożenia związane z korzystaniem z technologii informacyjno- komunikacyjnych, w szczególności z aktywnością uczniów w Internecie. Dlatego *Diagnoza wrzesień 2026* podejmuje zagadnienia zawarte we wspomnianym artykule w/w Ustawy (art.26 ust.2).

Najważniejszym celem Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest rozwijanie potencjału wychowanka, pomoc w odkrywaniu jego pozytywnych i mocnych stron, wzmacnianie poczucia własnej wartości i budowanie odporności tak, aby mógł pokonywać trudności życia codziennego. Kształtowanie jednostki kreatywnej, zdolnej do sterowania własnym życiem i przejmowania za nie odpowiedzialności.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny III Liceum Ogólnokształcącego w Łomży stanowi dokument, który opisuje w sposób całościowy:

- treści i działania o charakterze wychowawczym podejmowane przez szkołę, skierowane do uczniów,
- treści i działania profilaktyczne - uzupełniające, wzmacniające i korygujące treści wychowawcze - skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

W roku szkolnym 2026/2027 na podstawie wyznaczonych przez Ministra Edukacji Narodowej kierunków realizacji polityki oświatowej państwa określono następujące priorytety:

1. Szkoła miejscem budowania odporności społecznej – kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.
2. Edukacja zdrowotna w szkole promowanie zdrowego stylu życia, aktywności ruchowej oraz przygotowanie uczniów do odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych i udzielania pierwszej pomocy.
3. Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line. Rozwijanie umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji, a także korzystania z funkcjonalności i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
4. Rozpoznawanie potrzeb dzieci i młodzieży z wykorzystaniem oceny funkcjonowania w środowisku przedszkolnym i szkolnym. Wspieranie przedszkoli i szkół w zakresie współpracy z rodzicami w procesie edukacji, pomocy psychologiczno - pedagogicznej i wychowania w celu zapewnienia spójności i skuteczności wsparcia udzielanego każdemu dziecku.
5. Profilaktyka uzależnień behawioralnych i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej. Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz udzielanie pomocy w kryzysach psychicznych.

6. Wspieranie podejmowania świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa zawodowego i promocji kształcenia zawodowego. Upowszechnienie nowej oferty kształcenia zawodowego wypracowanej z branżami.
7. Wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów poprzez promowanie kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej oraz wykorzystywanie oceniania kształtującego i informacji zwrotnej w pracy z uczniem.

Cele i treści programu są dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów. W bieżącym roku szkolnym w Planie pracy III Liceum Ogólnokształcącego w Łomży zostały wytyczone następujące cele do realizacji:

1. Uczniowie osiągają wysokie wyniki w nauce i są aktywni.
2. Uczniowie są bezpieczni, uzyskują wsparcie psychologiczno-pedagogiczne, w tym w kryzysach, nie stosują przemocy rówieśniczej i używek.
3. Uczniowie przyjmują postawę patriotyczną, społeczną i obywatelską. Dbają o bezpieczeństwo własne i innych.
4. Uczniowie dbają o własne zdrowie i rozwijają sprawność fizyczną, udzielają pierwszej pomocy.
5. Uczniowie potrafią bezpiecznie poruszać się w sieci i wykorzystywać nowoczesną technologię w tym sztuczną inteligencję.
6. Uczniowie uzyskują wsparcie w zakresie doradztwa zawodowego.
7. Nauczyciele i uczniowie promują szkołę w środowisku lokalnym.
8. Szkoła skutecznie współpracuje z rodzicami.

Oczekuje się, że realizacja wspomnianych celów przyniesie oczekiwane efekty:

1. Ukształtowanie dojrzałego obywatela przestrzegającego norm społecznych oraz wrażliwego na potrzeby innych.
2. Lepsze funkcjonowanie uczniów w szkole i środowisku.
3. Większa umiejętność uczniów w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu i sztucznej inteligencji.
4. Wzrost aktywności uczniów, w tym fizycznej i zachowań prozdrowotnych.
5. Zwiększenie się świadomości uczniów w zakresie nauczania-uczenia się.
6. Dobra współpraca rodziców ze szkołą.

Podstawę do opracowania celów i działań Programu Wychowawczo-Profilaktycznego stanowią: wnioski i rekomendacje z ewaluacji PW-P w roku szkolnym 2025/2026, wnioski z nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły oraz diagnoza środowiska szkolnego przeprowadzona we wrześniu 2026 roku.

Diagnoza środowiska szkolnego III LO w Łomży

Diagnoza środowiska szkolnego obejmowała zagadnienia wynikające między innymi z wytyczonych priorytetów MEN na bieżący rok szkolny. Tegoroczna diagnoza podejmuje zakres zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz zagrożenia związane z korzystaniem z technologii informacyjno- komunikacyjnych, w tym aktywnością uczniów w Internecie.

Przygotowano ankietę skierowaną do wszystkich uczniów naszego liceum, ich rodziców i nauczycieli, którą przeprowadzono on-line w dniach 01.09.2026 r. - 4. 09.2026 r. Wzięło w niej udział 159 rodziców, 240 uczniów i 38 nauczycieli.

Analiza wyników diagnozy środowiska:

RODZICE

Jednym z najbardziej znaczących problemów zgłaszanych przez rodziców jest nadużywanie urządzeń cyfrowych. Aż 72% badanych odczuwa niepokój w związku z czasem spędzanym przez dzieci przed ekranami (smartfony, komputery, gry, media społecznościowe). Ponad połowa rodziców (55%) podejmuje próby kontrolowania aktywności cyfrowej swoich dzieci. U 18% uczniów skala problemu jest na tyle duża, że bezpośrednio utrudnia im codzienne funkcjonowanie – negatywnie wpływając na sen, naukę oraz relacje rodzinne i rówieśnicze. Zaledwie 28 % rodziców ocenia korzystanie z technologii przez swoje dzieci jako umiarkowane i zrównoważone.

Prawie co piąty rodzic (18%) dostrzega u swojego dziecka poważne trudności natury psychicznej i niepokojące zmiany nastroju. Pozostałe 80 % nie dostrzega problemów u dziecka. Na 37 wypowiedzi rodziców najczęściej obserwowano: spadek motywacji do działania (26), zaniżoną samoocenę (22), izolowanie się od otoczenia (11), stany lękowe (10). Pojawiły się również sygnały o zachowaniach autodestrukcyjnych: samookaleczeniach (3) oraz myślach samobójczych (1).

Dodatkowo 16% rodziców zauważyło trudności związane z samoakceptacją, dietą i presją dotyczącą wyglądu. Na 33 rodziców: 10 wymienia zaburzenia odżywiania (objadanie się lub rygorystyczne głodzenie), 10 - presję na sylwetkę i nadmierne budowanie masy mięśniowej i 4 - łączenie reżimu dietetycznego z intensywnym uprawianiem sportu.

W obszarze używek zdecydowana większość rodziców (83%) nie zauważyła niepokojących zachowań. Wśród pozostałych (16%) dominują obserwacje dotyczące: tradycyjnych papierosów i e-papierosów (12%), alkoholu (4%), napojów energetyzujących (3%), środków psychotropowych (1%).

W kwestii relacji rówieśniczych blisko 89,3% uczniów nie zgłaszało rodzicom problemów. W przypadkach wystąpienia incydentów przemocowych (10%) dominowała: przemoc psychiczna (wyśmiewanie, wykluczenie, hejt) – 9%, cyberprzemoc -1%.

Rodzice wykazują wysoki poziom zaufania do nauczycieli i specjalistów oraz dobrą znajomość procedur wsparcia. 92% z nich wie, do kogo w szkole zwrócić się o pomoc w trudnej sytuacji. W minionym roku szkolnym pomocy szukali najczęściej u: wychowawcy klasy (90%), pedagoga szkolnego (30%), psychologa szkolnego (16%).

Oczekiwania rodziców wobec szkoły obejmują: warsztaty i prelekcje dla uczniów z zakresu profilaktyki i emocji (64%), możliwość indywidualnych konsultacji uczniów i rodziców ze specjalistami (39%), edukację z zakresu bezpieczeństwa cyfrowego i higieny korzystania z Internetu (35%), warsztaty wspierające dla rodziców oraz dostarczanie informacji o lokalnie dostępnych placówkach pomocy psychologicznej (ok. 21%).

UCZNIOWIE

W badaniu ankietowym zrealizowanym w ramach wrześniowej diagnozy wzięło udział 240 uczniów. Przeprowadzona ewaluacja pozwoliła na rozpoznanie skali zjawisk związanych z zachowaniami ryzykownymi, korzystaniem z technologii cyfrowych, przemocą rówieśniczą oraz dobrostanem psychicznym młodzieży.

Spośród ankietowanych uczniów 80% odpowiedziało, że w ostatnim roku nie proponowano im palenia tradycyjnych papierosów. Jednak pozostali (20%) byli częstowani. Propozycję sięgnięcia po e-papierosy otrzymało 30% ankietowanych, pozostali (70%) nie mieli takich propozycji. 86 uczniów (36%) przyznało, że najczęściej propozycje palenia tradycyjnych i e-papierosów mieli od swoich kolegów/koleżanek (77%), 14% wspomniało, że była to przypadkowa osoba.

Dość duża grupa ankietowanych uczniów przyznała się do tego, że proponowano im alkohol – 27% (65 uczniów). Pozostali, (73%) nie mieli takiej propozycji. Wśród różnych propozycji 77 uczniów (32% badanych) przyznało, że proponowano im alkohol. Zdecydowanie najwięcej propozycji sięgania po alkohol uczniowie mieli ze strony swoich kolegów i koleżanek (71%, 55 uczniów), kolejna grupa to przypadkowe osoby (12%, 9 uczniów) oraz rodzice, rodzina (4%, 3 uczniów).

Grupie 35 (29% badanych) uczniów proponowano środki psychotropowe. Uczniowie odpowiadali, że byli to kolega/koleżanka – 37% (13 uczniów), przypadkowa osoba - 26% (9 uczniów), pozostali odpowiadali, że nikt im nie proponował. Uczniowie zapytani o nadmierne używanie leków (przeciwbólowych, uspokajających) przyznali w 85%, że nie nadużywają tych leków. Natomiast 15% ankietowanych odpowiedziało, że tak, nadużywa leków (tj. 37 uczniów spośród ankietowanych).

60% ankietowanych odpowiedziało, że nie sięga po napoje energetyzujące. Duża grupa - 49 uczniów tj. 20% odpowiedziało, że sięga raz w tygodniu, 22 uczniów tj. 9% sięga po napoje energetyzujące około 3 razy w tygodniu, 13 uczniów około 5 razy w tygodniu i 11 uczniów kilka razy dziennie.

W kolejnym pytaniu uczniowie byli zapytani o nadmierne korzystanie z cyfrowych narzędzi (powyżej 5 godzin na dobę). 44% uczniów odpowiedziało, że nie mają z tym problemu i to ich nie dotyczy. 33% tj. 80 uczniów przyznało, że mają problem z nadmiernym korzystaniem z Internetu, 30% tj. 73 ankietowanych nadmiernie korzysta ze smartfona (bycie online), nieco mniej, bo 68 uczniów tj. 28% zbyt dużo czasu spędza w mediach społecznościowych, a 25 uczniów tj. 10% nadmiernie gra na komputerze.

Kolejne pytanie dotyczyło hazardu. 83% uczniów nie korzysta z takiej formy rozrywki. 33 uczniów tj. 14% przyznało się, że gra online, 4 uczniów odpowiedziało, że gra stacjonarnie.

Prawie 16% ankietowanych tj. 38 uczniów zagląda na strony pornograficzne, pozostali twierdzą, że nie korzystają z tych stron. 19 uczniów tj. prawie 14% przyznaje się, że robi to codziennie, 6 uczniów kilka razy w tygodniu, pozostali sporadycznie.

Uczniowie zapytani o to, nad czym tracą kontrolę, w większości (73% respondentów - 174 uczniów) odpowiedzieli, że nie ma takich obszarów. 42 uczniów tj. 18% przyznało, że traci kontrolę nad jedzeniem (objadanie się lub restrykcyjne głodzenie), 25 uczniów tj. 10% nadmiernie skupia się na budowaniu masy mięśniowej i dążeniu do idealnego ciała, 9 uczniów tj. 4% intensywnie uprawia sport i rygorystycznie kontrolują dietę.

Kolejne pytanie dotyczyło doświadczenia w ostatnim roku przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony rówieśników. 83% ankietowanych tj. 199 uczniów odpowiedziało, że nie doświadczyło takiej przemocy. Pozostali uczniowie tj. 17% (41) potwierdziło, że doświadczyło przemocy rówieśniczej. Najczęstszymi (61% - 35 uczniów) formami przemocy wskazanymi przez tych uczniów było plotkowanie i obgadywanie, 53% (30 uczniów) doświadczyło wyśmiewania np. z powodu wyglądu, ubioru, zachowania, 12 uczniów tj. 21% manipulowania (namawianie do ryzykownych zachowań np. używek). Kolejna forma przemocy to poniżanie, doświadczyło go 16 uczniów tj. 28%, po 10 osób (tj. po 18%) doświadczyło hejtowania w sieci i przemocy fizycznej (np. szturchanie, popychanie, bójki). 36 uczniów nazwało formę, w jakiej doświadczyło cyberprzemocy. Spośród nich 14 (39%) było wyśmiewanych i poniża-

nych, po 9 uczniów (25%) doświadczyło złośliwych komentarzy i szantażu, 8 uczniów (22%) doświadczyło wykluczenia z grupy online, 5 uczniów (14%) włamania na konto/kradzieży tożsamości.

31% tj. 74 ankietowanych doświadczyło poważnych trudności w zakresie zdrowia psychicznego. 69% (166) uczniów przyznało, że w ostatnim roku nie doświadczyło takich trudności.

Najwięcej wskazań mówiących o problemach ze zdrowiem psychicznym dotyczy braku motywacji do działania, nauki, relacji – 65% tj. 56 uczniów. Nieco mniej bo 63% (54 uczniów) zaznaczyło, że ma problemy z zaniżoną samooceną. Kolejnymi problemami, z którymi uczniowie się zmagają to stany lękowe (38 uczniów tj. 44%), myśli samobójcze (28 tj. 33% uczniów), samookaleczanie się (25 uczniów tj. 29%), izolacja od środowiska (24 uczniów tj. 29%), próby samobójcze (16 uczniów tj. 19%).

Prawie 9% ankietowanych tj. 29 uczniów przyznało się do samookaleczania się. Pozostali uczniowie (91%) twierdzą, że nie podejmowali takich zachowań.

W przypadku pojawiających się trudności w pierwszej kolejności uczniowie podzieliliby się nimi z: 33% tj. 79 uczniów z przyjaciółką/przyjacielem, 31% tj. 75 uczniów ze swoimi rodzicami, 22% tj. 53 uczniów do nikogo by się nie zwróciło, 16 uczniów (7%) zwróciłoby się do swojego rodzeństwa. Pojedyncze osoby zwróciłyby się do innych, wskazanych w ankiecie, specjalistów szkolnych i nauczycieli/wychowawców.

Uczniowie w przypadku problemów emocjonalnych zwróciliby się w szkole do wychowawcy, wskazała taką odpowiedź grupa 135 uczniów tj. 56% ankietowanych. Kolejnymi osobami byłoby; psycholog - 48%, pedagog/pedagog specjalny - 41%. Spora grupa uczniów 21% (50 osób) zaznaczyła, że do nikogo w szkole by się nie zwróciła. Około 6 % tj. 14 uczniów nie wie do kogo w takiej sytuacji może się zwrócić.

Ankietowani uczniowie oczekują od szkoły w tym zakresie konkretnych działań: 31%, tj. 75 uczniów oczekuje psychoedukacyjnych lekcji, warsztatów pokazujących jak pomóc, reagować, gdy kolega/koleżanka ma myśli samobójcze, okalecza się. Nieco mniej (74 uczniów) oczekuje treningu radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami. Pozostali (20% tj. 47 uczniów) oczekują rozmów z wychowawcą/nauczycielem. Indywidualnych spotkań z pedagogiem/psychologiem chciałoby 15% ankietowanych tj. 35 uczniów. Jednak najczęściej osób (38% - 91 uczniów) przyznało, że żadnych działań nie oczekuje.

Na ostatnie pytanie: czego im brakuje w zakresie wsparcia pojawiały się pojedyncze odpowiedzi, które sugerowały, że np. żadnych działań nie brakuje, mogłoby być więcej spotkań w sali gimnastycznej, warsztatów z radzeniem sobie ze stresem, rozmów i spotkań ze szkolnymi specjalistami, egzekwowania kar dla uczniów, którzy się niewłaściwie zachowują.

NAUCZYCIELE

Według nauczycieli najczęściej dostrzeganym problemem wśród uczniów jest używanie e-papierosów – na to zjawisko wskazało 30 z 38 ankietowanych pedagogów. Drugim istotnym wyzwaniem, na które zwracają uwagę nauczyciele, jest palenie tradycyjnych papierosów oraz nadużywanie napojów energetyzujących.

Pojedyncze wskazania dotyczące alkoholu i substancji psychoaktywnych (np. marihuany czy dopalaczy) nie oznaczają braku zagrożenia, lecz wskazują na konieczność dalszego monitorowania sytuacji oraz prowadzenia ukierunkowanych działań profilaktycznych.

Zdecydowana większość ankietowanych nauczycieli zauważa niepokojące symptomy uzależnienia u wielu uczniów. W opinii nauczycieli powszechnym zjawiskiem jest nadużywanie technologii i narzędzi z nią związanych (smartfony, media społecznościowe, gry wideo). Nauczyciele wskazali konieczne obszary działań. Są nimi: promowanie higieny cyfrowej oraz racjonalnego korzystania ze smartfonów, ograniczanie czasu spędzanego w Internecie i przy grach komputerowych, edukacja na temat wpływu technologii na sen, koncentrację, relacje społeczne oraz wyniki w nauce, rozpoznawanie pierwszych objawów uzależnienia cyfrowego.

Około 28,9% ankietowanych nauczycieli zgłosiło, że docierają do nich sygnały o podejmowaniu przez uczniów zachowań ryzykownych. Wśród zgłaszanych przez nauczycieli problemów dominują zaburzenia odżywiania (w tym anoreksja i nadmierne odchudzanie) oraz presja dotycząca wyglądu i brak akceptacji siebie. Nauczyciele dostrzegają również sygnały o samookaleczeniach, hazardzie online, hejcie oraz niebezpiecznych wyzwaniach w sieci.

Aż połowa badanych nauczycieli (19 osób) zadeklarowała, że miała bezpośredni kontakt z uczniami zgłaszającymi trudności z zakresu zdrowia psychicznego (m.in. stany lękowe, obniżony nastrój, myśli samobójcze).

Według nauczycieli kluczowe jest budowanie pozytywnego obrazu ciała, wzmacnianie samooceny, przeciwdziałanie presji rówieśniczej i nauka radzenia sobie z emocjami.

Nauczyciele podkreślają potrzebę wczesnego rozpoznawania sygnałów kryzysu emocjonalnego, szybkiej reakcji na autoagresję i myśli samobójcze oraz rozwijania odporności psychicznej uczniów.

26% nauczycieli zauważyło przypadki przemocy rówieśniczej. Dominującą i najbardziej niepokojącą formą w ocenie nauczycieli jest cyberprzemoc (stanowiąca 75% zgłoszonych przez nich przypadków przemocy), na którą składają się: hejt, publikowanie wizerunku bez zgody, przerabianie zdjęć oraz podszywanie się pod inne osoby. Według nauczycieli trudność sprawia fakt, że cyberprzemoc występuje często w przestrzeni pozaszkolnej.

Nauczyciele dostrzegają również przypadki przemocy fizycznej (popychanie, bójki), agresji słownej, wykluczenia z grupy oraz namawiania do zachowań autodestrukcyjnych. Działania uznane przez nauczycieli za niezbędne: systematyczne przeciwdziałanie hejtowi, ochrona wizerunku i danych osobowych w sieci, edukacja z zakresu odpowiedzialności za słowo oraz rozwijanie empatii, reagowanie na izolowanie uczniów i stosowanie jasnych procedur interwencyjnych. Większość kadry pedagogicznej dostrzega potrzebę wzmocnienia swoich kompetencji w zakresie wsparcia psychologicznego. Choć blisko 60% nauczycieli uważa swoje przygotowanie za wystarczające, to w trudniejszych sytuacjach towarzyszy im niepewność. Jednocześnie tylko 13% badanych czuje się w pełni przygotowanych do udzielania pierwszej pomocy emocjonalnej, podczas gdy co czwarty nauczyciel (26%) wprost zgłasza brak wystarczających umiejętności i potrzebę przeszkolenia.

W sytuacji kryzysu emocjonalnego ucznia nauczyciele deklarują, że najczęściej kierują go w pierwszej kolejności do psychologa lub pedagoga szkolnego (78%), co wskazuje na to, że nauczyciele postrzegają zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej jako podstawowe ogniwo wsparcia.

Według nauczycieli najbardziej potrzebne są praktyczne szkolenia oparte na analizie przypadków i ćwiczeniu konkretnych reakcji. Nauczyciele oczekują zaplanowania cyklu warsztatów, zamiast jednorazowych spotkań. Zgłaszają potrzebę szkoleń:

1. Wczesna diagnoza i rozpoznawanie symptomów depresji, zaburzeń lękowych oraz autoagresji.
2. Procedury reagowania w sytuacjach zagrożenia życia (myśli i próby samobójcze).

3. Radzenie sobie ze stresem, higiena pracy i profilaktyka wypalenia zawodowego nauczycieli.
4. Przeciwdziałanie cyberprzemocy oraz bezpieczne korzystanie ze sztucznej inteligencji (AI).
5. Zasady komunikacji i przekazywania informacji rodzicom w sytuacjach kryzysowych.

W opinii części nauczycieli szkolny system wsparcia funkcjonuje pozytywnie, ale warto: zwiększyć dostępności specjalistów (psychologa i pedagoga), wzmocnić współpracę z rodzicami poprzez organizację warsztatów z zakresu umiejętności wychowawczych, higieny cyfrowej i rozpoznawania sygnałów ostrzegawczych u nastolatków, organizować zajęcia warsztatowe dla uczniów z zakresu samoregulacji, radzenia sobie z emocjami i treningu umiejętności społecznych, wzmocnić wsparcie nauczycieli, aby w trudnych i obciążających sytuacjach interwencyjnych nie pozostawali sami z odpowiedzialnością.

Z przeprowadzonej diagnozy we wrześniu 2026 r. oraz ewaluacji PW-P w roku szkolnym 2025/2026 i wniosków z nadzoru pedagogicznego dyrektora wynika, że należy:

1. Uczyć bezpiecznego korzystania ze smartfonów, Internetu, mediów społecznościowych oraz gier komputerowych; rozpoznawać objawy uzależnienia.
2. Edukować na temat wpływu smartfonów na jakość snu, koncentrację i efektywność nauki.
3. Wzmacniać działania przeciwdziałające przemocy i cyberprzemocy, ze szczególnym uwzględnieniem wyśmiewania, poniżania, plotkowania, wykluczania oraz przemocy i hejtu w Internecie.
4. Wzmocnić profilaktykę uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem nikotyny, e-papierosów, alkoholu i środków psychoaktywnych, napojów energetyzujących.
5. Edukować w zakresie niebezpiecznych wyzwań internetowych.
6. Kształtować u uczniów umiejętności psychospołeczne, ze szczególnym uwzględnieniem radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami, odporności na presję rówieśniczą, asertywności oraz polubownego rozwiązywania konfliktów.
7. Prowadzić działania dotyczące zdrowia psychicznego, obejmujące rozpoznawanie trudnych emocji, budowanie poczucia własnej wartości, radzenie sobie z kryzysem oraz wskazywanie sposobów szukania pomocy.
8. Szczególną uwagę poświęcić profilaktyce zachowań samobójczych i samookaleczeń.
9. Systematycznie przypominać uczniom, gdzie i u kogo mogą uzyskać pomoc oraz jak reagować, gdy zauważą niepokojące sygnały u kolegi lub koleżanki.
10. Promować zrównoważone podejście do aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania.
11. Budować pozytywne relacje i stale integrować zespoły klasowe.
12. Dostosowywać działania profilaktyczne do rzeczywistych potrzeb uczniów, wykorzystywać wyniki ankiety do planowania tematów godzin wychowawczych, warsztatów i zajęć psychoedukacyjnych.

13. Wzmacniać współpracę szkoły z rodzicami, szczególnie w zakresie rozpoznawania sygnałów ostrzegawczych dotyczących używek, przemocy, nadmiernego korzystania z Internetu oraz pogorszenia dobrostanu psychicznego.
14. Wyposażyć nauczycieli w narzędzia wczesnego rozpoznawania obniżonego nastroju, symptomów kryzysu.
15. Przypomnieć dostępną instrukcję postępowania w sytuacjach kryzysowych dla wszystkich pracowników szkoły.

Wyniki diagnozy i ich analiza znajdują się w załączniku nr1 (Diagnoza środowiska szkolnego III LO w Łomży, wrzesień 2026 r.).

Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizują:

- dyrekcja szkoły,
- nauczyciele i wychowawcy,
- pedagog (z uprawnieniami doradcy zawodowego), pedagog, pedagog specjalny, psycholog, terapeuta pedagogiczny,
- uczniowie i ich rodzice,
- pielęgniarka szkolna,
- pozostali pracownicy szkoły.

Szkolna działalność wychowawcza i profilaktyczna ma na celu:

- ukształtowanie postawy odpowiedzialności za własne życie, decyzje, poglądy, przekonania, wartości,
- zbudowanie równowagi i harmonii psychofizycznej, profilaktykę przemocy rówieśniczej,
- wyposażenie w wiedzę i umiejętności prowadzenia zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych,
- rozwinięcie umiejętności krytycznej analizy każdej informacji, bezpieczne korzystanie z nowoczesnych technologii w tym sztucznej inteligencji,
- zachęcenie do korzystania z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej,
- kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich oraz odpowiedzialności za region i ojczyznę,
- kształtowanie postawy akceptacji różnorodności kulturowej i niepełnosprawności oraz umiejętności wypełniania ról społecznych.

Szkoła współpracuje z przedstawicielami instytucji wspierających działalność wychowawczo-profilaktyczną (między innymi z Komendą Miejską Policji w Łomży, Sądem Okręgowym w Łomży III Wydział Rodzinny i Nieletnich, Państwowym Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Łomży, Centrum Usług Społecznych w Łomży, Stowarzyszeniem Kobiet z Problemem Onkologicznym w Łomży, Wojewódzkim Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży, Urzędem Miasta w Łomży, Grupą Ratowniczą SPR Nadzieja, Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Białymstoku oddział w Łomży, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 2 w Łomży, Zakładem Karnym w Czerwonym Borze, uczelniami wyższymi).

Oferta zajęć wychowawczych i działań profilaktycznych zawiera przede wszystkim działania uprzedzające, których celem jest wspieranie prawidłowego rozwoju i zdrowego stylu życia oraz ograniczenie zachowań ryzykownych. W szkole realizowany jest rekomendowany przez MEN program profilaktyczny

„ARS, czyli jak dbać o miłość”. Pozostałe zadania wpisane do Programu Wychowawczo – Profilaktycznego wynikają z priorytetów MEN na bieżący rok szkolny. Środki na realizację szkolnego programu profilaktycznego „Pomost” szkoła stara się pozyskać z Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień.

Cele wychowawcze	Zadania	Treści/osiągnięcia wychowawcze	Sposób realizacji (w tym czynniki chroniące)
I. SFERA FIZYCZNA/BIOLOGICZNA			
1.Zachowania i postawy prozdrowotne.	1. Kształtowanie potrzeby i umiejętności dbania o własne ciało, zdrowie i sprawność fizyczną.	• Umiejętność udzielania pierwszej pomocy. • Umiejętność konstruktywnego i bezpiecznego spędzania czasu wolnego. • Lepsza sprawność i rozwinięte predyspozycje na dodatkowych zajęciach sportowych. • Przestrzeganie zasady fair play we współzawodnictwie. • Edukacja prozdrowotna rodziców. • Edukacja zdrowotna uczniów.	• zajęcia w ramach przedmiotu Edukacja zdrowotna (kl. II i III), • zajęcia dla zainteresowanych (zgoda rodziców) z edukacji zdrowotnej zdrowie seksualne, • zajęcia wf, lekcje biologii, zajęcia z wychowawcą, • zajęcia pozalekcyjne, zawody sportowe, wycieczki edukacyjne, integracyjne, • doskonalenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy, • realizacja autorskiego programu z wychowania fizycznego klasy o profilu promocji i profilaktyki zdrowia z autorskim programem wychowania fizycznego z elementami tenisa, • działania informacyjno-edukacyjne skierowane do rodziców (np. szkolne gazetki ścienne, ulotki, strona internetowa, fb szkoły, szkolna gazetka wirtualna, rozmowy, psychoedukacja), • monitorowanie sytuacji uczniów zmagających się z problemami zdrowotnymi, • współpraca z rodzicami i pielęgniarką szkolną,

			• prace związane ze staraniem się o sfinansowanie szkolnego programu profilaktycznego; przygotowanie i złożenie wniosku z programem profilaktycznym <i>Pomost</i> do UM Łomża na 2027r., • realizacja programu profilaktycznego <i>Pomost</i> na 2027r.
2. Świadomość ochrony życia i zdrowia oraz gotowość do niesienia pomocy potrzebującym.	1. Zapoznanie społeczności szkolnej z obowiązującymi przepisami bhp. 2. Wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne do skutecznej oceny zagrożenia, a także racjonalnych działań prewencyjno-ratowniczych.	• Znajomość i przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny obowiązujących w szkole • Znajomość procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia życia, zdrowia i bezpieczeństwa uczniów. • Umiejętności prawidłowego działania w przypadku wystąpienia zagrożenia życia lub zdrowia i udzielania pierwszej pomocy w nagłych przypadkach.	• informacje przekazywane na terenie szkoły, • monitorowanie przestrzegania procedur i zasad funkcjonowania społeczności szkolnej i osób z zewnątrz, • lekcje edb, biologii, edukacja zdrowotna, edukacja zdrowotna- zdrowie seksualne, • akcja <i>Bezpieczne i zdrowe wakacje</i>, • akcje charytatywne, • zajęcia z wychowawcą, • zajęcia z pedagogiem, psychologiem, terapeutą pedagogicznym, • zajęcia z przedstawicielami instytucji wspierających proces wychowawczy.

3. Harmonijny rozwój ucznia.	1. Uświadomienie zagrożeń zdrowia fizycznego.	• Wzrost aktywności fizycznej i sprawności, dbanie o zdrowie poprzez aktywność fizyczną. • Rozpoznawanie zagrożeń związanych z zaburzeniami odżywiania (anoreksja, bulimia, otyłość, cukrzyca) oraz nadużywaniem ogólnodostępnych leków i napojów energetycznych. • Nabycie umiejętności wczesnej identyfikacji zmian chorobowych (np. zmian skórnych). • Szersza wiedza na temat profilaktyki raka piersi i narządów rodnych oraz umiejętności samobadania piersi. • Edukacja prozdrowotna rodziców dotycząca zagrożeń zdrowia fizycznego. • Świadomość ochrony życia: zagrożenie samobójstwem, eutanazja, aborcja, ryzyko zakażenia chorobami zakaźnymi.	• promowanie zdrowego stylu życia; właściwej diety, aktywności fizycznej podczas różnych akcji i na lekcjach, • zajęcia z wychowawcą, pedagogiem lub psychologiem, pielęgniarką szkolną, • zajęcia profilaktyczne, lekcje biologii, religii, zajęcia edb, edukacja zdrowotna, edukacja seksualna, • udział w akcji <i>Ogólnopolski program profilaktyki czerniaka, Znamię, znam je, Podstępne WZW</i> • działania informacyjno-edukacyjne skierowane do rodziców (np. szkolne gazetki ściennie, ulotki, strona internetowa, fb szkolny, szkolna gazetka wirtualna, rozmowy, psychoedukacja), • prelekcje, zajęcia, organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji promujących zdrowy styl życia, • udział w proponowanych akcjach, programach PSSE w Łomży.
	2. Zapobieganie uzależnieniom.	• Znajomość mechanizmów i objawów uzależnień (nikotynizmu, alkoholizmu, narkomanii) oraz innych współczesnych uzależnień behawioralnych np. infoholizmu, tanoreksji, nałogowego hazardu, uzależnienia od smartfona. • Powszechność wiedzy na temat FASD. • Poszerzenie wiedzy i umiejętności dotyczących	• lekcje biologii, zajęcia z wychowawcą, pedagogiem i psychologiem, • działania informacyjne, edukacyjne i interwencyjne skierowane do uczniów, rodziców, • realizacja we współpracy z PSSE w Łomży programu <i>ARS, czyli jak dbać o miłość?</i>

		zapobiegania i walki z uzależnieniami. • Krytyczna analiza treści zawartych w Internecie. • Ukształtowanie u uczniów nawyków roztropnego korzystania z Internetu i mediów społecznościowych. • Psychoedukacja w zakresie radzenia sobie z presją społeczną, stresem egzaminacyjnym, wykluczeniem w sieci (FOMO) oraz wpływem mediów społecznościowych na samopoczucie. • Nabycie umiejętności zwracania się o pomoc dla siebie i bliskich. • Współpraca z rodzicami w zakresie zapobiegania uzależnieniom i bezpiecznego oraz efektywnego korzystania z technologii cyfrowych, z uwzględnieniem zagrożeń związanych ze sztuczną inteligencją. • Ukształtowanie postawy uczciwego i mądrego korzystania z AI. • Znajomość instytucji do których uczniowie i rodzice mogą zwrócić się w trudnych sytuacjach.	• realizacja szkolnego programu profilaktycznego „<i>Pomost</i>” • rozmowy z nauczycielami/wychowawcą psychologiem/pedagogiem rozwijające umiejętności krytycznego analizowania informacji dostępnych w Internecie, • edukacja w czasie lekcji informatyki na temat zagrożeń w cyberprzestrzeni, • zajęcia z przedstawicielami instytucji wspierających proces wychowawczy, • realizacja XII <i>Szkolnych Dni Profilaktyki</i>.
II. SFERA PSYCHICZNA			
1.Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień.	1.Rozpoznawanie i wspieranie uczniów posiadających szczególnie zdolności, zainteresowania.	• Rozpoznanie potencjału i predyspozycji. • Ocena własnych uzdolnień. • Rozwój umiejętności uczenia się. • Rozwój zainteresowań, zdolności, poszerzanie autonomii i samodzielności. • Współpraca z rodzicami w zakresie rozpoznawania możliwości uczniów.	• zajęcia z wychowawcą, z pedagogiem, psychologiem, • indywidualizacja pracy z uczniami, • zajęcia z doradztwa zawodowego, • zajęcia lekcyjne, • zajęcia i spotkania pozalekcyjne, koła zainteresowań, • udział młodzieży w Szkolnym Maratonie

			Świątecznym (ozdoby świąteczne), • rozmowy z rodzicami, • zaangażowanie uczniów w prace na rzecz wolontariatu, • udział zainteresowanych uczniów w półkoloniach Fundacji Serca Sercom, • diagnoza środowiska szkolnego.
2.Zaangażowanie w zdobywanie wiedzy i umiejętności.	1.Zwiększanie motywacji.	• Propagowanie wartości nauki, pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia. • Motywowanie uczniów do działania. • Motywowanie uczniów do systematycznego uczęszczania do szkoły. Promowanie uczniów z wysoką frekwencją. • Wspieranie aktywności poznawczej uczniów. • Stosowanie aktywizujących metod pracy na lekcjach i motywujących zasad oceniania, promujących wkład pracy ucznia i jego zaangażowanie. • Wykorzystanie w procesie uczenia i nauczania Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej. • Dostosowanie wymagań do potrzeb edukacyjnych i rozwojowych uczniów ze specjalnymi potrzebami. • Zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych. • Udział w olimpiadach, konkursach, projektach, przedsięwzięciach. • Promowanie i nagradzanie działań, inicjatyw i sukcesów edukacyjnych, sportowych	• zajęcia lekcyjne z wykorzystaniem metod aktywizujących i różnych form pracy uczniów, • warsztaty budowania wewnętrznej motywacji do nauki, • zajęcia z technik efektywnej nauki oraz zarządzania czasem, • warsztaty rozwijające asertywność i poczucie własnej wartości, • zajęcia informatyki i innych przedmiotów z wykorzystaniem Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej. • przestrzeganie zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach PP-P, • zajęcia rewalidacyjne z uczniami z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, • zajęcia dodatkowe dostosowane do potrzeb uczniów, • akademie szkolne, strona internetowa, • zajęcia z wychowawcą w zakresie integracji klasy, motywowania uczniów do uczenia się, promowania wysokiej frekwencji w szkole i rodziców na wywiadówkach,

		i artystycznych uczniów. • Tworzenie bezpiecznego, przyjaznego środowiska szkolnego sprzyjającego rozwojowi intelektualnemu ucznia. • Prowadzenie edukacji rodziców w zakresie sposobów motywacji dziecka do nauki. • Działania zmierzające do podniesienia frekwencji rodziców na wywiadówkach.	• stypendia za osiągnięcia naukowe i sportowe, artystyczne, nagroda edukacyjna, • spotkania rodziców, uczniów z wychowawcą, psychologiem i pedagogiem szkolnym, • prowadzenie grupy psychoedukacyjnej dla zainteresowanej młodzieży.
3. Zdrowie psychiczne.	1. Uświadomienie zagrożeń dla zdrowia psychicznego. 2. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego młodzieży.	• Profilaktyka przemocy rówieśniczej. • Wsparcie w kryzysach psychicznych, szczególnie w przypadku samookaleczeń, myśli i prób samobójczych. • Wspieranie w adaptacji w nowym środowisku szkolnym. • Rozwijanie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i chorób cywilizacyjnych. • Nabycie umiejętności radzenia sobie ze stresem, lękiem przed szkołą. • Budowanie motywacji wewnętrznej. • Rozwijanie samoświadomości, wartości i akceptacji siebie. • Nabycie wiedzy na temat zagrożeń depresją, uzależnień w tym behawioralnych, cyberbezpieczeństwa. • Edukacja na temat przemocy psychicznej. • Edukacja rodziców w zakresie zdrowia psychicznego młodzieży.	• Tydzień o przeciwdziałaniu przemocy rówieśniczej, • Dzień Bezpiecznego Internetu, • Tydzień Zdrowia Psychicznego • zajęcia dotyczące kreatywnego rozwiązywania konfliktów, • zajęcia z komunikacji bez przemocy, • warsztaty dla uczniów z zakresu radzenia sobie ze stresem, rozwijania odporności psychicznej, (psycholog/pedagog) • zajęcia z wychowawcą, pedagogiem lub psychologiem (w tym trening pewności siebie, motywacja, budowanie relacji, sposoby radzenia sobie ze stresem), • spotkania zainteresowanych uczniów, rodziców z psychologiem, pedagogiem (konsultacje, porady), • działania informacyjno-edukacyjne skierowane do rodziców (np. szkolne gazetki ścienne, ulotki, rozmowy, informacje na stronie internetowej)

			i fb szkolnym, wirtualna gazetka szkolna), • zajęcia o charakterze profilaktycznym, • zajęcia lekcyjne, w tym z biologii, katechezy, • zajęcia z edukacji zdrowotnej – zdrowie seksualne (jeśli utworzą się grupy), • zajęcia na temat zdrowia psychicznego z przedstawicielami instytucji pomocowych (w zależności od potrzeb), • zajęcia dotyczące przemocy psychicznej (plotkowania, wyśmiewania, obgadywania), • zajęcia integracyjne w zespołach klasowych, • monitorowanie sytuacji uczniów zmagających się z problemami psychicznymi. • realizacja programu profilaktycznego Pomost (w przypadku uzyskania środków finansowych z UM)
4. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna	1. Diagnoza potrzeb ucznia. 2. Organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie szkoły 3. Realizacja zaleceń zawartych w orzeczeniach i opiniach Poradni psychologiczno-pedagogicznej.	• Zaspokojenie potrzeb ucznia wynikających z odchyleń rozwojowych, edukacyjnych, zdrowotnych. • Niwelowanie istniejących ograniczeń i barier utrudniających funkcjonowanie ucznia. • Wyrównywanie braków edukacyjnych. • Zaspokajanie potrzeb emocjonalnych. • Zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego zainteresowanym uczniom, rodzicom.	• analiza dokumentacji (opinie, orzeczenia, dokumentacja szkolna), • obserwacja ucznia przez nauczycieli i wychowawcę klasy, • rozmowy z uczniami, ich rodzicami, • rozmowy z uczniami o charakterze wspierającym, motywującym, wzmacniającym i dyscyplinującym, • rozmowy z rodzicami uczniów o charakterze wspierającym, edukacyjnym, • spotkania zespołu wychowawczego, • prowadzenie dokumentacji nauczania specjalnego i pomocy PP (IPET-u, WOPFU,

			indywidualne teczki pomocy PP, zapisy w dzienniku elektronicznym), • realizacja różnych form pomocy psychologiczno- pedagogicznej (zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, terapia pedagogiczna, porady i konsultacje, warsztaty, treningi), • doraźne, interwencyjne i cykliczne spotkania uczniów, rodziców ze specjalistami w szkole.
III. SFERA SPOŁECZNA			
1. Budowanie relacji międzyludzkich.	1. Kultywowanie tradycji i znaczenia więzi rodzinnych.	• Zaangażowanie i aktywne uczestnictwo rodziców w życiu szkoły. • Budowanie właściwych relacji międzyludzkich, szczególnie z rodzicami.	• budowanie właściwych relacji w klasie przez wychowawców, • kontakty z rodzicami podczas wywiadówek, kontaktów indywidualnych, spotkań informacyjno-szkoleniowych, uroczystości szkolnych oraz przez e-dziennik, • działalność Rady Rodziców.
	2. Dbanie o bezpieczne i prawidłowe relacje w rodzinie.	• Docenianie znaczenia rodziny w zaspokajaniu potrzeb. • Przygotowanie do pełnienia roli odpowiedzialnego członka rodziny. • Umiejętność okazywania uczuć i wzajemnego szacunku w relacjach rodzinnych. • Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i pozyskiwanie umiejętności zwracania się o pomoc w sytuacjach trudnych.	• lekcje religii, wsparcie duchowe katechety, • zajęcia z edukacji zdrowotnej (jeśli utworzy się grupa), • zajęcia z wychowawcą, • współpraca z CUS i Sądem Rodzinnym, • spotkania z pedagogiem, psychologiem, terapeutą pedagogicznym, • podejmowanie działań wspierających i interwencyjnych, • warsztaty dla zainteresowanych uczniów „Zintegrowany rozwój człowieka.”

2. Wysokie kompetencje interpersonalne.	1. Pokonywanie barier w porozumiewaniu się.	• Doskonalenie umiejętności prowadzenia otwartej komunikacji, umiejętności słuchania i wyrażania swoich myśli. • Integracja klas, budowanie więzi. • Wdrażanie do efektywnej współpracy i zespołowego działania. • Umiejętność prowadzenia dialogu, argumentowania, negocjacji i zawierania kompromisu.	• lekcje języka polskiego, • zajęcia z wychowawcą, • zajęcia z terapeutą pedagogicznym, • zajęcia integracyjne (wycieczki, gry, projekty grupowe), • warsztaty z komunikacji, • zajęcia z pedagogiem, psychologiem, (w tym dotyczące skutecznej komunikacji, treningu asertywności), • praca w grupach na zajęciach lekcyjnych, • edukacja rodziców.
	2. Kształtowanie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi.	• Umiejętność uzasadniania i obrony własnego zdania i poglądów. • Zdolność do przeciwstawiania się negatywnym wpływom grupy. • Umiejętność zmiany postawy i zachowania poprzez przyjmowanie asertywnej/konstruktywnej krytyki. • Zaangażowanie w działalność prospołeczną, rozwijanie samorządności.	• zajęcia lekcyjne, pozalekcyjne i zajęcia wychowawcze z elementami treningu pewności siebie, asertywności, • zajęcia warsztatowe z psychologiem na temat asertywności i poczucia własnej wartości, • zajęcia z wychowawcą, • udział w SU i Młodzieżowej Radzie Miasta, • wolontariat w ramach Szkolnego Koła Wolontariatu i Szkolnego Koła Caritas,
3. Umiejętność prowadzenia konstruktywnego dialogu oraz rozmów kwalifikacyjnych.	1. Poznanie zasad autoprezentacji, umiejętności wyrażania siebie.	• Doskonalenie autoprezentacji, prowadzenia dialogu i argumentowania.	• zajęcia z wychowawcą, • lekcje języka polskiego, • zajęcia lekcyjne biznesu i zarządzania, • zajęcia z psychologiem i pedagogiem szkolnym, • współpraca z instytucjami wspierającymi doradztwo zawodowe, • realizacja WSDZ
4. Kreatywność i przedsiębiorczość.	1. Umiejętność planowania kariery	• Znajomość predyspozycji i zainteresowań zawodowych.	• zajęcia z doradcą zawodowym, wychowawcą,

	zawodowej.	• Poznanie aktualnego rynku pracy, zasad skutecznego poszukiwania zatrudnienia. • Znajomość uczelni wyższych, szkół policealnych, instytucji wspierających absolwentów w szukaniu pracy.	• zajęcia lekcyjne z przedmiotu biznes i zarządzanie, • udział w XXVI <i>Gieldzie pomysłów na życie</i>, • współpraca z instytucjami wspierającymi doradztwo zawodowe, • udział w Młodzieżowej Radzie Miasta, • udział w konkursie <i>Mój pomysł na biznes – Zabiznesuj w Łomży</i>, • współpraca z rodzicami, • realizacja i monitorowanie WSDZ, • realizacja programu doradztwa zawodowego przez różnych nauczycieli.
5. Umiejętność dokonywania obiektywnej oceny własnych zachowań a także ich korygowanie.	1. Korygowanie niewłaściwych zachowań.	• Przejmowanie odpowiedzialności za swoje wybory i zachowanie, ponoszenie konsekwencji łamania regulaminu i przekraczania granic.	• wszystkie zajęcia lekcyjne, • zajęcia z wychowawcą, ocena zachowania uczniów, • edukacja prawna rodziców z udziałem przedstawiciela policji, • działania edukacyjne skierowane do uczniów – edukacja prawna na temat cyberzagrożeń, • przestrzeganie <i>Procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych, Procedury postępowania z uczniem łamiącym zasady obowiązujące w III Liceum Ogólnokształcącym oraz Standardów Ochrony Młodzieży w III Liceum ogólnokształcącym.</i>
	2. Respektowanie przepisów prawa (w tym szkolnego) w życiu codziennym.	• Znajomość norm społecznych i świadomość potrzeby ich respektowania. • Znajomość przepisów prawa w zakresie konsekwencji podejmowania zachowań ryzykownych. Korzyści ze znajomości prawa w codziennym życiu. • Przeciwdziałanie przemocy. Znajomość konsekwencji w przypadku przekraczania prawa osób nieletnich i pełnoletnich.	
6. Kreatywność i otwartość.	1. Przygotowanie do życia w zmieniającym się świecie.	• Umiejętność korzystania z zasobów nowoczesnych technologii w tym nowoczesnych środków dydaktycznych, informatycznych, komunikacyjnych, technicznych, sztucznej	• wszystkie zajęcia lekcyjne (szczególnie z przedmiotów biznes i zarządzanie informatyka), • koła zainteresowań,

		inteligencji, Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej. • Doskonalenie umiejętności komunikowania się w językach obcych. • Doskonalenie umiejętności gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi (oszczędzanie).	• zajęcia lekcyjne z języków obcych nowożytnych, • działalność szkolnego centrum informacji multimedialnej.
7. Poczucie odpowiedzialności za środowisko naturalne.	1. Kształtowanie postaw proekologicznych i wrażliwości na środowisko naturalne.	• Umiejętność dbania o środowisko naturalne. • Świadomość cywilizacyjnych zagrożeń. • Wzbogacanie wiedzy na temat ochrony środowiska i zmian klimatycznych. • Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.	• udział w akcji <i>Sprzątanie świata</i> , • lekcje biologii, • zajęcia z wychowawcą, • akcje informacyjne, • udział w innych proponowanych przedsięwzięciach.
IV. SFERA AKSJOLOGICZNA			
1. Uczciwość, odpowiedzialność i rzetelność w dążeniu do realizacji celów życiowych.	1. Nauka systematyczności, rozbudzanie motywacji do podejmowania działań zmierzających do realizacji własnych celów życiowych, podejmowania odpowiedzialnych decyzji.	• Wiedza na temat skutecznego planowania, zarządzania czasem. • Kształtowanie odpowiedzialności za siebie i swoje czyny. • Kształtowanie odpowiedzialności za innych. • Rozumienie konsekwencji swoich decyzji.	• zajęcia warsztatowe dot. skutecznych metod planowania i działania, • zajęcia z doradcą zawodowym dotyczące planowania ścieżki edukacyjnej, • edukacja prawna, lekcje religii, edukacja zdrowotna, biznes i zarządzanie, • realizacja WSDZ, • współpraca z policją, z sądem, • warsztaty budowania motywacji wewnętrznej do nauki, • zajęcia z technik efektywnej nauki oraz zarządzania czasem,

2. Poczucie godności i wolności.	1. Poznanie wartości uniwersalnych. 2. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro.	• Poczucie godności, świadomość własnej wartości. • Znajomość zasad i wartości ogólnoludzkich (SU) • Znajomość konsekwencji nadużywania pozornej wolności. • Umiejętność samooceny i oceny postępowania innych. • Współpraca z rodzicami w zakresie gotowości ucznia do zmiany zachowania, postępowania zgodnie z przyjętymi normami.	• zajęcia z wychowawcą, również na temat aprobowanych wartości, ubioru, zachowania, granic wolności (SU), • zajęcia z psychologiem, pedagogiem, i terapeutą pedagogicznym, • lekcje religii, języka polskiego, wos-u, edukacji obywatelskiej, historii, • kontakty z rodzicami, • zajęcia warsztatowe z psychologiem na temat asertywności i poczucia własnej wartości, • prowadzenie zajęć wzmacniających godność i wartość „Zintegrowany rozwój człowieka”.
3. Respektowanie i szanowanie praw drugiego człowieka, odrębności kulturowej i wyznaniowej, odpowiedzialność moralna.	1. Nauka tolerancji i szacunku wobec siebie i innych ludzi. 2. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego.	• Pozyskanie wiedzy na temat odrębnych kultur, religii, nauka tolerancji wobec odrębności. • Wiedza na temat praw i obowiązków obywateli. • Przygotowanie ucznia do życia w zmieniającej się rzeczywistości. • Poszerzanie wiedzy o Europie i świecie.	• udział w obchodach <i>Europejskiego Dnia Języków Obcych</i>, • zajęcia z wychowawcą (integracja zespołu klasowego z obcokrajowcami, uczniami niepełnosprawnymi), • wolontariat, akcje charytatywne, • lekcje historii, wos-u, edukacji obywatelskiej, geografii, • współpraca z rodzicami.
	2. Zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu.	• Umiejętność rozpoznawania stereotypów i uprzedzeń, unikania ich w relacjach z innymi. • Wiedza o prawach człowieka. • Poszanowanie różnorodności. • Rozwijanie uważności na potrzeby innych, empatii i bezinteresowności. • Uwrażliwienie na prawa i potrzeby osób z niepełnosprawnościami.	• lekcje j. polskiego, • zajęcia z pedagogiem, psychologiem, • akcje charytatywne i wolontariat, • współpraca z rodzicami, • obchody dnia osób z niepełnosprawnościami i dni autyzmu, • prelekcje na temat pomocy niepełnosprawnym
4. Szacunek dla kultury	1. Wychowanie	• Poznanie dorobku kulturowego narodu polskiego-	• udział w uroczystościach szkolnych

<i>i dorobku narodowego.</i>	patriotyczne. Znajomość miejsc pamięci związanych z ważnymi wydarzeniami historycznymi.	go, społeczności lokalnej, tradycji polskich, historii, praw i obowiązków obywatela polskiego. • Edukacja obywatelska-odpowiedzialność za Ojczyznę i region.	o charakterze patriotycznym, • zajęcia lekcyjne: historia, wos, edukacja obywatelska, język polski, • współpraca z rodzicami, • wycieczki do muzeów i innych miejsc pamięci, wycieczki edukacyjne, • opieka nad postumentem Rotmistrza Witolda Pileckiego.
	2.Kultywowanie tradycji związanych z patronem szkoły.	• Udział w uroczystościach poświęconych patronowi, konkursach dotyczących żołnierzy AK. • Współpraca z Podlaską Rodziną Szkół Imienia Bohaterów Walki o Niepodległość Rzeczypospolitej. • Dbanie o dobre imię i promocję szkoły.	• akademie, konkursy • lekcje historii, wos-u, edukacji obywatelskiej, języka polskiego, • zajęcia z wychowawcą, • udział w poczcie sztandarowym, • obchody Święta Szkoły.
<i>5.Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania, stosownego do miejsca i sytuacji.</i>	1.Zasady dobrego zachowania i funkcjonowania w grupie społecznej.	• Dbłość o kulturę języka i posługiwania się poprawną polszczyzną. • Poznanie zasad dobrego zachowania, nauka savoir vivre. • Przestrzeganie właściwego zachowania się i stosownego stroju podczas uroczystości szkolnych. • Współodpowiedzialność rodziców za właściwe zachowanie uczniów.	• lekcje języka polskiego, • zajęcia z wychowawcą, • udział w uroczystościach szkolnych, • studniówka, • współpraca z rodzicami, • wycieczki w tym edukacyjne, grupowe wyjścia.

Sylwetka absolwenta

Absolwent szkoły: Dążeniem III Liceum Ogólnokształcącego im. Żołnierzy Obwodu Łomżyńskiego Armii Krajowej w Łomży jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w społeczeństwie oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój, uwzględniając bieżące problemy społeczne.

Udział rodziców w procesie wychowawczym szkoły pozwala na określenie wspólnego, zgodnego z oczekiwaniami stron, wizerunku absolwenta. Grono pedagogiczne III LO w Łomży wykorzystuje wszystkie środki, jakimi szkoła dysponuje, aby wychować wartościowego człowieka, dojrzałego w sferze biologicznej, psychicznej, społecznej, materialnej i duchowej.

Absolwent:

- myśli w sposób analityczny i interdyscyplinarny, łącząc wiedzę z różnych dziedzin, zwłaszcza nauk przyrodniczych i ścisłych;
- rozwija umiejętności matematyczne, które potrafi wykorzystać w praktyce;
- jest świadomym, dojrzałym obywatelem, który ma głębokie poczucie patriotyzmu oraz odpowiedzialności za swój region i ojczyznę;
- skutecznie rozwija postawy prospołeczne oraz odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i innych;
- dba o zdrowie fizyczne i psychiczne, potrafi rozpoznawać niepokojące sygnały somatyczne i psychiczne u siebie i innych;
- regularnie podejmuje aktywność fizyczną i rozumie, jak ważny jest zdrowy styl życia i właściwa dieta;
- jest świadomy zagrożeń cywilizacyjnych, w tym przemocy rówieśniczej i uzależnień;
- zna konsekwencje podejmowanych działań ryzykownych, bierze odpowiedzialność za własne życie;
- potrafi odpowiednio reagować w sytuacjach kryzysowych oraz szukać wsparcia w trudnościach psychicznych;
- potrafi poruszać się w cyfrowym świecie, zachowując higienę cyfrową;
- skutecznie wykorzystuje nowoczesne technologie, w tym narzędzia oparte na sztucznej inteligencji, do nauki i rozwoju;
- jest świadomy zagrożeń w sieci, a także umie krytycznie analizować informacje z Internetu w tym informacje przygotowane przez AI;
- ma ukształtowaną ścieżkę edukacyjno-zawodową, bierze odpowiedzialność za własny rozwój;
- zna swoje mocne strony, co pozwala mu świadomie podjąć decyzję o dalszym kształceniu, w tym w obszarze edukacji zawodowej;
- jest aktywny i zaangażowany w proces nauki, czerpiąc z metod aktywizujących, kształcenia interdyscyplinarnego, pracy projektowej i oceniania kształtującego, co wspiera jego poczucie sprawczości;
- jest uczniem świadomym własnych zalet, ale także istniejących trudności, z którymi potrafi sobie radzić;
- potrafi porozumiewać się i współpracować z innymi, jest wrażliwy na potrzeby innych, angażuje się w życie społeczne i wolontariat;
- posiada ukształtowany konstruktywny system wartości, ceni prawdę i dobro;
- potrafi zachować się w sytuacjach konfliktowych, rozumie istotę odpowiedzialności prawnej, społecznej i moralnej;
- zna i szanuje historię, kulturę, tradycje narodowe i regionalne, nadając szczególną wartość tradycji szkolnej związanej z patronem.

Plany pracy wychowawcy klasy

Plan pracy wychowawcy klasy tworzy każdy wychowawca w oparciu o treści zawarte w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym szkoły. Tworząc plan pracy z klasą nauczyciel bierze pod uwagę:

- potencjał każdego ucznia, indywidualne zainteresowania,
- specyfikę zespołu klasowego z uwzględnieniem panujących w nim relacji, motywacji do działania,
- treści działań wychowawczych i profilaktycznych,
- konieczność współpracy wychowawcy z nauczycielami, specjalistami szkolnymi i rodzicami uczniów,
- wychowawca określa terminy realizacji poszczególnych zadań i osiągnięcia celów.

Strategie ewaluacji

Treści w programie mogą być aktualizowane i modyfikowane zgodnie z potrzebami. Realizacja celów i zadań niniejszego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego będzie monitorowana na bieżąco. Ocena jego realizacji będzie zawarta w raporcie z ewaluacji PW-P opracowanym na koniec roku szkolnego, w sprawozdaniach prac poszczególnych zespołów przedmiotowych, dokumentacji nauczycieli/wychowawców, sprawozdaniach pracy psychologa, terapeuty pedagogicznego, pedagogów, doradcy zawodowego półrocznych i rocznych, analizach sytuacji wychowawczej półrocznej i rocznej.

Wskaźniki ilościowe ewaluacji Programu Wychowawczo- Profilaktycznego:

- liczba uczestników zajęć pozalekcyjnych, wychowawczych, edukacyjnych,
- liczba uczniów biorących udział w konkursach, liczba finalistów, laureatów,
- liczba przedsięwzięć, imprez, wycieczek organizowanych przez szkołę,
- liczba rodziców zaangażowanych w pracę szkoły, uczestniczących w zebraniach i uroczystościach.

Wskaźniki jakościowe ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego:

- aktywność uczniów na zajęciach lekcyjnych i aktywny udział w wydarzeniach pozaszkolnych,
- stopień poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole, w klasie,
- frekwencja uczniów, przyczyny absencji,
- postępy w nauce, przyczyny niezadowolających wyników edukacyjnych,
- współpraca z rodzicami, zaangażowanie rodziców w działania podejmowane przez szkołę,
- współpraca ze środowiskiem lokalnym.

Wyniki ewaluacji wykorzystywane będą do planowania dalszej pracy wychowawczo-profilaktycznej III LO w Łomży.

Projekt niniejszego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego przygotowany został przez zespół w składzie: przewodnicząca zespołu: Agnieszka Kudelska, członkowie zespołu: Sławomira Głasek, Krystyna Orzechowska-Gryguc, Maciej Maksymiuk, Patrycja Woronowicz.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny III Liceum Ogólnokształcącego im. Żołnierzy Obwodu Łomżyńskiego Armii Krajowej w Łomży na rok szkolny 2026/2027 opracowany został we współpracy Rady Rodziców przy III Liceum Ogólnokształcącym w Łomży i Rady Pedagogicznej III Liceum

Ogólnokształcącego. Przyjęty został przez Rady Rodziców dnia 16.09.2026 r., Radę Pedagogiczną dnia 14.09.26 r. Uzyskał też pozytywną opinię Samorządu Uczniowskiego III LO w Łomży dnia 11.09.2026 r.